

Hrad Kašperk

Výroční zpráva za rok 2024

Zpracoval: Mgr. Václav Kůs
vedoucí organizační složky Hrad Kašperk

Na hradě Kašperku, 21. února 2025

Obsah

Hrad Kašperk.....	1
Výroční zpráva za rok 2024.....	1
Představení organizace.....	5
Provozování a správa hradu.....	5
Památková péče.....	5
Návštěvnický provoz pro veřejnost.....	6
Lidé na hradě.....	6
Délka turistické sezóny a návštěvnost.....	6
Personální obsazení hradu, stálí zaměstnanci.....	6
Sezonní pracovníci, brigádníci.....	7
Programy pro veřejnost.....	7
Nový prohlídkový okruh	8
Nový vyhlídkový okruh.....	8
Dětské prohlídky (6–11 let).....	9
Stezka za šumavskými skřítky.....	9
Dobrodružná výprava do hradu.....	10
Jarní dny šumavského trojhradí	10
Večerní letní hrad.....	10
Podzimní Dny Šumavského trojhradí.....	11
Prohlídky s kastelánem.....	11
Samostatné prohlídky hradu.....	12
Prohlídky v kostele svatého Mikuláše u Kašperských Hor.....	12
Divadlo.....	13
Spolek Kašpar: Kráska z Leenane.....	13
Spolek Kašpar: Lebka z Connemary.....	14
Spolek Kašpar: Osiřelý západ.....	14
Spolek Kašpar: Král Lear.....	14
Spolek Kašpar: Život je sen.....	15
Spolek Kašpar: Kytice.....	15
Koncerty.....	15
J. A. R.....	15
Hrad Kašperkám, Kašperky k hradu.....	16
Koncert skupiny Tečka.....	16

Přednášky.....	16
Historie vztahů češtiny a němčiny.....	16
Aktivity na nádvoří.....	17
Lučičnice.cz, střelnice na nádvoří.....	17
Středověká gastronomie	17
Oživená historie a řemeslo.....	19
Den dětí.....	20
Ostatní aktivity.....	19
Naučná stezka z Kašperských Hor na hrad.....	19
Pronájmy, svatby.....	19
Svatební obřady.....	19
Ostatní pronájmy.....	19
Propagace a komunikace.....	20
Šumavské trojhradí.....	20
Výlep plakátů.....	20
Program „Objevuj památky“.....	21
Spolupráce se společností MultiSport.....	21
Společný leták hradu Kašperk a MĚKIS Kašperské Hory.....	21
Webové stránky kasperk.cz.....	26
Provoz a služby.....	23
Provozovny.....	23
Rozpis směn a úkolů.....	23
Pracovní doba.....	24
Zřizovací listina hradu Kašperk.....	24
Provozní software.....	24
Prodejní statistiky zboží za rok 2024.....	24
Přehled nejprodávanějších produktů v hradním občerstvení:.....	25
Kooperace s městským úřadem.....	25
Spolupráce s městskými organizacemi.....	26
Dodavatelé, zboží.....	26
Památková obnova a stavební práce.....	27
Zastřešení cihelné helmice.....	27
Financování stavby.....	27
Veřejná sbírka - “Krov-funding”.....	28
Subdodavatelé.....	28
Dokončení a zpřístupnění západní věže.....	28
Přístřeší v horní části nádvoří.....	29

Údržba, památková obnova.....	29
Opravy hradebních zdí.....	30
Výškové práce.....	30
Údržba a zvelebení interiérů purkrabství.....	30
Přívod vody na proplach výčepu.....	30
Výstavba plotu kolem jižní části hradu.....	30
Východní věž kompletně osvětlená.....	31
Obnova hlavní brány.....	31
Co je potřeba v budoucnu opravit a zajistit.....	31
Nakládání s odpady.....	31
Hospodářské výsledky.....	32
Běžné výdaje za rok 2024.....	32
Nedaňové příjmy za rok 2024.....	32
Výsledek hospodářské činnosti za rok 2024.....	32
Zhodnocení hospodaření v roce 2024.....	32

Představení organizace

Vlastníkem a provozovatelem hradu Kašperk je dlouhodobě město Kašperské Hory. Hrad Kašperk je nemovitou kulturní památkou s rejstříkovým číslem 17972/4-3038. Zčásti jde o klasický hrad, zčásti o udržovanou zříceninu gotického strážního hradu ze 14. století. Kašperk je situován na severozápadním výběžku hory Ždánov, cca 3 km severně nad Kašperskými Horami.

Hrad Kašperk nemá právní subjektivitu, jedná se o organizační složku města. Přímým zástupcem vlastníka je vedoucí památkového objektu neboli kastelán hradu. Kastelán společně s provozním vedoucím, hlavní průvodkyní a pokladní tvoří správu hradu.

Hrad Kašperk je pravidelně zpřístupněn pro turisty a návštěvníkům nabízí rozmanitou programovou nabídkou. Dlouhodobá roční návštěvnost, evidovaná od roku 1997, činí kolem 46.000 platících návštěvníků. Na rozdíl od mnoha jiných památkových objektů, Kašperk nemá zpoplatněn vstup na nádvoří. Do celkové návštěvnosti se tedy započítávají pouze návštěvníci, kteří si zakoupí vstupenku na prohlídku nebo jinou hradní akci.

Provozování a správa hradu

Památková péče

Dle platného zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči je vlastník kulturní památky povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením.

Správa hradu Kašperk zajišťuje památkovou ochranu a záchranu hradního areálu. Hrad Kašperk má zpracován vlastní koncepční dokument Plán záchranu kulturní památky a všechny aktivity dotýkající se památkové podstaty objektu provádí po odsouhlasení a pod dohledem státní památkové péče.

Od 1. 7. 2017 je správa hradu Kašperk, do té doby jako jedna z organizací městského úřadu, transformována v organizační složku města Kašperské Hory. Toto opatření bylo provedeno v rámci celkové transformace městských organizací, transparentnosti hospodaření a jejich působení. Dalším důvodem bylo umožnění lepších podmínek pro systémový rozvoj organizace. Forma organizační složky byla v případě hradu zvolena především z důvodů optimalizace daňových nákladů.

Návštěvnícký provoz pro veřejnost

Příprava a realizace programů pro veřejnost představuje klíčovou činnost chodu objektu a jeho prezentace navenek. Smyslem je zpřístupnit hradní areál a přitom seznamovat návštěvníky hradu s jedinečnou památkou z doby Karla IV. Činnost nese i svou vzdělávací úlohu, v nabídce pro školy je žákům a studentům prezentováno české kulturní dědictví. Kašperk jako turisticky hojně navštěvované místo na Šumavě nabízí svým návštěvníkům další doprovodné služby (například občerstvení a prodej suvenýrů), stejně jako sociální zázemí. Další významnou aktivitou je pravidelné pořádání kulturních doprovodných programů na hradě (např. divadla, cyklus oživené historie, koncerty, výstavy, aj.).

Lidé na hradě

Délka turistické sezóny a návštěvnost

Hlavní návštěvnícká sezona v roce 2024 trvala v rozsahu od 1. dubna do 28. října. V závěru roku byl hrad, jako již tradičně, otevřen od 28. prosince do 4. ledna. Celkem byl hrad pro veřejnost zpřístupněn po **155 dní v roce**. Celková návštěvnost hradu Kašperk za rok 2024 činila **48 266 platících návštěvníků**, což je o 6825 návštěvníků méně než v předcházejícím roce 2023 (55 091) a o 282 více než v roce 2022 (47 984). Návštěvnost v roce 2023 byla výrazně vyšší díky putovní výstavě Korunovační klenoty na dosah.

Denní rekord v červencové návštěvnosti padl ve čtvrtek 23. července, kdy do hradu se vstupenkou zavítalo celkem 718 osob. Naopak nejméně lidí přišlo na samém konci letních prázdnin, 30. srpna, 268 platících návštěvníků za celý den.

Personální obsazení hradu, stálí zaměstnanci

Kastelán: **Václav Kůs**, bydlištěm na Kašperku.

Provozní vedoucí: **Martin Broža**, bydlištěm v Sušici.

Hlavní průvodkyně: **Jana Sázavská**, bydlištěm v Sušici.

Pokladní hradu: **Klára Staňková**, bydlištěm v Sušici.

Obsluha občerstvení, údržba: **Jan Růžička**, bydlištěm v Kašperských Horách.

Obsluha občerstvení, údržba: **Martin Dadák**, bydlištěm v Kašperských Horách.

Sezonní pracovníci, brigádníci

Další pracovní pozice na hradě bývají podle momentální potřeby a období turistické sezony obsazeny sezonními pracovníky. V roce 2024 na DPP nebo DPČ pracovalo celkem 49 různých pracovníků–dohodářů (PD). Nejvíce jich na hradě pracuje v období letních prázdnin, které je vždy rozděleno na čtyři čtrnáctidenní turnusy. Jen za první srpnový turnus se jich na Kašperku vystřídalo 19.

Za celou návštěvnickou sezonu PD dohromady odpracovali celkem 7 358,25 hodin. Průměrný věk PD je 23 roku. Nejmladšímu bylo 15 let, nejstaršímu 50 let.

Třetím rokem probíhala úspěšná spolupráce se soukromou střední školou MERCURII v Náchodě, jež se specializuje na cestovní ruch. Zmíněná škola každoročně na jaře vysílá na praxi své studenty, kteří na Kašperku pracují jako průvodci. V roce 2024 zde pracovalo v květnu a červnu celkem 5 studentů z této školy. Spolupráce se školou se osvědčila a hodláme v ní pokračovat, jelikož studenti této školy prokazují své dobré kompetence pro práci v cestovním ruchu.

Programy pro veřejnost

Prohlídky hradu

Prohlídky hradu jsou nejvyhledávanější službou hradu a klíčovým způsobem prezentace kulturního dědictví. Vedle základního komentovaného okruhu se snažíme pravidelně realizovat i tematicky speciální prohlídky. I díky nim mají

návštěvníci důvod se na Kašperk vracet. Celkem na hradě roce 2024 prošlo 2 197 komentovaných prohlídek (o 46 více než roce 2023).

Nový prohlídkový okruh („Prohlídka“)

V roce 2024 jsme opustili koncept dvou základních komentovaných okruhů (do té doby existovaly okruhy „Život na hradě“ a „Proměny hradu“). Nově došlo ke sloučení do jednoho uceleného okruhu s průvodcem, s čitelným názvem „Prohlídka“. Trasa vede z nádvoří přes purkrabství a spojovací ohoz do zříceniny bývalého paláce, následně nahoru do západní věže. První poschodí purkrabství je věnováno historii

těžby zlata, místnost v expozici se zabývá obchodem na Zlaté stezce. Expozice byla rovněž doplněna o nové exponáty, například hornická kladívka nebo mapy tras Zlaté stezky. Ve prospěch nové výbavy expozice byly rovněž na zakázku vyrobeny repliky středověkých prostic na přepravu soli.

V dalším roce chystáme rozšíření o novou AV projekci do expoziční místnosti. Z předchozích prohlídkových okruhů zůstala AV projekce ve třetím poschodí západní věže („vznik a zánik středověké komnaty“). Koncept prohlídky se doposud setkal u veřejnosti s kladným ohlasem.

Anotace prohlídky: „Připravili jsme obměněnou trasu, nové exponáty a poutavý exkurz do historie hradu: od éry panování Karla IV. po jeho pozdější osudy. Ukážeme si jak hrad mohl vypadat ve středověku, celou řadu dochovaných stavebních detailů a na závěr společně vystoupáme do západní věže, pod torzo původní cihelné střechy. Délka komentované prohlídky je jedna hodina.“

Nový vyhlídkový okruh („Vyhlídka“)

Alternativou k druhému komentovanému okruhu se stala od jara 2024 tzv. „Vyhlídka“. Vede ji vždy průvodce a trasa na půlhodiny vede nahoru do východní věže, jež má pro výhled do všech světových stran dobrou dispozici. Průvodce skupině poskytuje jen zcela základní informace. Interiéry východní věže byly na jaře

2024 kompletně osvětleny ve všech poschodích, v nichž se nově nacházejí expoziční panely s historickými fotografiemi hradu a okolí. Vyhlídka je možností pro návštěvníky, kteří se chtějí vypravit do jádra hradu, ale na klasický prohlídkový okruh z nějakého důvodu nechtějí.

Anotace: „Chcete se vydat dovnitř hradu, za výhledy z věže do všech světových stran, ale na komentovanou prohlídku z různých důvodů nechcete? V průběhu nekomentovaného okruhu vystoupáte v doprovodu průvodce na vrchol východní věže, odkud můžete spatřit nejen centrální Šumavu, ale i daleké české vnitrozemí. Jen pozor, čekají Vás příkřejší schody. Celková délka: 30 minut.“

Dětské prohlídky (6–11 let)

Komentované prohlídky pro děti ve věku 6-11 let jsou vyhledávanou a atraktivní formou, jak lze naše nejmladší návštěvníky seznámit s historií královského hradu. Dětské prohlídky jsme v roce 2024 po dvou letech obměnili, nově hrad doslova vypráví svou historii prostřednictvím pro tuto příležitost speciálně vzniklých obrazů od ilustrátorky Marcely Procházkové. Vedle toho cestou děti plní úkoly a na konci je čeká

i hledání pokladu v podobě originálních odznáčků s motivem hradu, které byly přímo na hradě vyrobeny ve vlastní režii v počtu 3500 ks. Dětské prohlídky nabízíme pro školy v květnu a červnu, pro širokou veřejnost probíhají rovněž pravidelně během letních prázdnin, vždy ve středu a ve čtvrtek. Tehdy se vedle dětí účastní zpravidla zpravidla jako doprovod i rodiče. Programy jako dětské prohlídky umožňují i těm nejmenším seznámit se s památkou a její historií. Naplňují tak vzdělávací úlohu, již organizace má. Dětské prohlídky během léta navštívilo 2 125 dětí a rodičů.

Stezka za šumavskými skřítky

19. října. Po roce jsme v závěru sezony znovu přenesli malé i velké do světa šumavských skřítků, mezi pověsti sesbírané a sepsané paní Jaroslavou Voráčkovou

z Kašperských Hor. Děti procházely hradem a na různých místech postupně potkávaly tajemné postavy. Vyslyšely vždy příběh a plnily různé úkoly, od poznávání stop zvířat po nacházení ukrytých zlatinek. S obsazením vybraných stanovišť a zadáváním úkolů nám pomohli jak brigádníci, tak místní dobrovolníci. Během sobotního večera se na stezku vypravilo 157 dětí a rodičovského doprovodu.

Dobrodružná výprava do hradu pro děti

31. března., 1. dubna. Příležitostná interaktivní prohlídka pro děti ve věku 7– 13 let, při níž je jejich průvodce Karel, doprovázen svým věrným zbrojnošem Filipem, provede hradem Kašperkem. Nechá je nahlédnout do historie nejen hradu samotného. Stejně jako kdysi mladý Karel, budoucí král český, se budou moci přiučít středověkým dovednostem a zábavám, jakými byla například střelba z kuše a luku, šerm mečem, ale též tanci, či psaní na skriptoriu a dalším kratochvílím. Délka výpravy 75 minut, doprovod rodičů možný. Celkem se zúčastnilo 99 malých i velkých návštěvníků.

Večerní letní hrad

11. - 13. července, 22. - 24. srpna. Klasické hrané noční prohlídky se v roce 2024 neuskutečnily, i tak bylo návštěvníkům umožněno zažít si večerní atmosféru letního hradu. Formou samostatné prohlídky bylo vždy po tři večery možné si projít osvětlený hrad, v němž byly výstavní formou k vidění například nejrozličnější raritní historické fotografie. Zpřístupněny byly obě věže a návštěvníci mohli být v hradě až do půlnoci. Celkem na večerní letní hrad přišlo 759 návštěvníků.

Jarní Dny Šumavského trojhradí

15. a 16. června. Společná akce hradů Rabí, Velhartic a Kašperku. Tentokrát na ústřední, společné téma „Hrad a předhradí“. Nedílnou součástí hradu bylo totiž i hospodářské zázemí, jež společně s přilehlým panstvím umožňovalo život na středověkém hradě. Téma pro tuto příležitost rozvinuly speciální komentované prohlídky. Hrad a jeho předhradí", jež navštívilo 47 nadšenců.

Anotace prohlídky: „S kastelánem si projdeme bezprostřední okolí hradu, prostor zaniklého předhradí a společně vystoupáme i na Pustý hrádek. Podíváme se na téma, jemuž není věnováno příliš pozornosti, zcela novým pohledem.“

Sobotní program na hradním nádvoří nabídl také podívanou plnou napětí, nadsázky i hudby pro celou rodinu. Po celý den vystupovaly šermířské skupiny Sordem a Žehart, dále skupina hrající irskou hudbu Poitín a se svým vystoupením pobavil malé i velké kejklíč Lukáš. Program na nádvoří se uskutečnil pouze v sobotu, pro tuto příležitost byl vstup na hradní nádvoří mírně zpoplatněn.

Podzimní Dny Šumavského trojhradí

28. a 29. září. Tradiční společná událost hradů Rabí, Velhartic a Kašperku, jež se koná pravidelně v červnu a září. Tentokrát se ústřední tématem staly "Stroje a středověké mechanismy". Společným cílem bylo představit důmyslné přístupy a znalosti mechaniky našich předků. Na hradě Rabí se zaměřili na kuše a jejich větší varianty,

Velhartice představily funkční kolový jeřáb. Na Kašperku byl při příležitosti Dnů šumavského trojhradí poprvé představen funkční model stěžejkového padacího mostu, jehož výskyt nebyl v českém prostředí nijak obvyklý. Model stěžejkového padacího mostu v měřítku 1:10 je od té doby nedílným vybavením hradu a doplní výklad komentovaných prohlídek. Autorem je v našem prostředí důvěrně známý Karel Ešner, funkční model pak vznikl díky finanční podpoře Plzeňského kraje. Na nádvoří v sobotu 28. září zahrála také středověká hudební skupina Holba a po oba dva víkendové byla v horní části nádvoří rovněž dobová kuchyně a kovář.

Prohlídky s kastelánem

Leden–říjen. Mnohem častěji se konaly komentované prohlídky s kastelánem. Ty se staly hlavní programovou nabídkou pro mimosezónní období a pro velký zájem dále pokračovaly dále v průběhu roku. Předprodej vstupenek probíhá přes online

rezervační systém. Prohlídka s kastelánem trvá 80 minut a návštěvník se zpravidla dostane i do míst, kam se na běžné prohlídce veřejnost nedostane. Rozšířený výklad je určen zejména příznivcům a nadšencům do památek. Na jaře a v létě se prohlídky konaly v podvečerních časech, po skončení denního provozu, načasované svým závěrem na západ slunce. Celkem na kastelánské prohlídky přišlo 678 návštěvníků.

Samostatné prohlídky hradu

Duben, říjen, prosinec. Koncept, k němuž jsme v minulosti přistoupili kvůli opatřením souvisejícím s epidemií covidu. Protože se samostatné prohlídky setkaly s příznivým přijetím veřejnosti, zachovali jsme je pro měsíce mimo hlavní turistickou sezonu. Pro plnohodnotnou prezentaci kulturního dědictví jsou pro nás nadále zásadní komentované prohlídky s průvodcem. Samostatné prohlídky probíhaly v dubnu, říjnu a také během tradičního prosincového provozu mezi svátky. Samostatné prohlídky vedou z purkrabství přes zříceninu bývalého paláce na vrchol západní věže. Cestou jsou umístěny výstavní panely seznamující s historií hradu, je jsme pro tuto příležitost nově v roce 2024 sestavili a nechali vyrobit. Dibondové desky o výšce 120 cm tak seznamují s různou tematikou života na hradě a historií památky. Oceňovaná výhoda samostatných prohlídek tkví v možnosti strávit v hradním jádře neomezenou dobu (vymezenou otevírací dobou hradu) dle svého vlastního uvážení. Celkem některou ze samostatných prohlídek absolvovalo 8 638 návštěvníků.

Prohlídky v kostele svatého Mikuláše u Kašperských Hor

Červenec, srpen. I v roce 2024 pokračovaly komentované prohlídky v kostele sv. Mikuláše u Kašperských Hor. Vždy od pondělí do soboty probíhaly během letních prázdnin pravidelné denní prohlídky, během nichž hradní průvodci zasvěceně představili nejstarší kamennou stavbu Kašperských Hor. Součástí

50 minut trvající prohlídky je rovněž návštěva přilehlé hřbitovní kaple sv. Anny.

Zpřístupnění kostela sv. Mikuláše je možné díky smlouvě mezi Římskokatolickou církví a městem Kašperské Hory, přičemž město platí církvi roční paušální nájem. V létě 2024 navštívilo kostel sv. Mikuláše celkem 484 návštěvníků.

Události, kulturní akce na hradě Kašperk

Hrad Kašperk je výhradním pořadatelem všech programů na hradě Kašperk. Zajišťuje si tedy mimo jiné vlastní dramaturgii, produkci, propagaci, organizaci, technické zajištění, předprodej vstupenek, atd. Pořádání akcí nesvěřujeme žádné externí agentuře, vše by mělo být pořádáno na míru specifickému prostoru gotického hradu.

Divadlo

Stále oblíbenější komorní sál v podsklepení purkrabství je pro divadla oblíbený díky zbudovanému stupňovitému hledišti, jež se stalo plnohodnotnou součástí tohoto prostoru, kam se vejde 65 diváků. Sál disponuje upraveným jevištěm a mezi stropními trámy jsou instalovány rampy pro světla. Díky zázemí a přítomným kamnům lze sál využívat v okrajových částech sezony, a to díky možnosti vytápění.

Spolek Kašpar: Kráska z Leenane

3. a 4. května. Není žmolek jako žmolek. Taky málokterý vztah mezi matkou a dcerou je stejný. Mag a Maureen Folanovy na sebe tak trochu zbyly. Neumí žít spolu, ale neumí žít ani bez sebe. A hranice mezi láskou a nenávistí je tak tenká... Četli jste někdy cizí dopisy? Máte rádi kokosky? A máte doma pohrabáč? Hrají: Iris Kristeková, Milena

Steinmasslová, Štěpán Coufal, Daniel Pivoda Ondráček. Režie: Jakub Špalek. Celkem se zúčastnilo 84 diváků.

Spolek Kašpar: Lebka z Connemary

10. a 11. května. Irsko je krásné, ale žít tam je těžký. Déšť, lebky, kořalka, míchaná vajíčka a nejasné okolnosti jednoho dávného úmrtí. A k tomu navíc ten prazvláštní zvyk vyklízení hrobů po sedmi letech kvůli získání místa pro nové nebožtíky. No, někdo tu morbidní práci udělat musí a nikdy neví, co objeví nebo naopak neobjeví... A věděli jste, že fosforeskující fix se k doznání nehodí? To teda rozhodně ne! Hrají: Tomáš Karger, Jelena Juklová, Kristián Stolařík, Jan Meduna. Režie: Jakub Špalek. Celkem se zúčastnilo 83 diváků.

Spolek Kašpar: Osirelý západ

17. a 18. května. Dva bratři, jeden sporák, sbírka porcelánových figurek, oblíbené chipsy a uříznuté psí uši... k tomu všemu ještě opilý farář a jedna hezká hubatá holka prodávající kořalku... Hrají: Tereza Rumlová, Lukáš Jůza, Petr Lněnička, Matouš Ruml. Režie: Jakub Špalek. Celkem se zúčastnilo 91 diváků.

Spolek Kašpar: Král Lear

25. - 27. července, 8. - 10. srpna.

Mimořádnou událostí léta se stala premiéra Krále Leara od Williama Shakespeara v podání Spolku Kašpar. Kašpaři nastudovali známou tragédii exkluzivně pro prostory hradu Kašperk, proto se premiéra pod širým nebem uskutečnila právě u nás v červenci. Teprve s delším odstupem (únor 2025) byl

Král Lear uveden na domovské scéně v Divadle v Celetné. Kombinace nového titulu a menšího počtu představení spolehlivě zaplnily velkou letní scénu v prostorách zříceniny bývalého paláce. Představením navíc svědčilo nejen příhodné letní počasí, ale i přesvědčivé výkony herců v čele s Tomášem Kargerem v titulní roli Krále Leara. Hráli: Tomáš Karger, Tereza Slámová, Kateřina Zapletalová, Petr Halíček, Matyáš Greif, František Kreuzmann, Tomáš Stolařík, Ondřej Novák, Jan Jankovský, Jan Zdražil. Režie: Jakub Špalek. Celkem se zúčastnilo 752 diváků.

Spolek Kašpar: Život je sen

8.-10. srpna. Jako má Anglie svého Shakespeara, ve Španělsku je to Calderón. Život je sen patří k jeho nejlepším textům, a ač jde o text starý 400 let, je v leccem aktuální i dnes. V otázkách determinace prostředím, v němž vyrůstáme, hledání vlastní existence, toho, jak výchova ovlivňuje vrozené dispozice. Představení v hradním prostředí až překvapivě dobře fungovalo, hrad mu dodal tu správnou atmosféru. Hráli: Miloslav Tichý, Tereza Rumlová, František Kreuzmann, Tomáš Karger, Marek Pospíchal, Lukáš Jůza, Adéla Zatloukalová, David Depta. Režie: Jakub Špalek. Představení navštívilo 138 diváků.

Spolek Kašpar: Kytice

27., 28. a 29. září. Erbenova Kytice v netradičním a originálním podání Spolku Kašpar. K vidění byly balady Kytice, Svatební košile, Dceřina kletba, Zlatý kolovrat a Poklad. Představení se uskutečnilo v komorním vytápěném sále podsklepení v purkrabství. Hráli: Jakub Špalek, Štěpán Coufal. Délka představení 55 minut. Lesní úsek cesty k parkoviště byl osvětlen. Celkem se zúčastnilo 48 diváků.

Koncerty

Velikonoce na hradě

31. března, 1. dubna. Velikonoční program zpříjemnila oblíbená hudební skupina Benedictus pod vedením Milana Karpíška, jež hrála vytrvale během neděle a pondělí velikonočního. Benedictus poutavě a zábavně interpretuje středověkou hudbu na dobové nástroje. V jejich rukou se ryčně rozezní nejen dudy, fidula, šalmaj, gemshorn a všelijaké flétny a další nástroje. Skupina bude ve spodní části volně přístupného nádvoří hrát průběžně po oba dva dny.

J. A. R.

21. června. Jedinečný a neopakovatelný koncert českých hudebních legend na hradním nádvoří, to bylo vystoupení J. A. R. Koncert pod širým nebem, s vybraným playlistem a atmosférou nejvýše položeného královského hradu v Čechách. Funk-rock-rapová skupina, jež vznikla už v roce 1989. Její někteří členové

(Roman Holý, Dan Bárta) jsou navíc těsně spjati s blízkým šumavským okolím. Počet míst byl omezen na pouhých 300 účastníků, koncert se uskutečnil za příznivého počasí pod širým nebem na scéně před purkrabstvím od 21.00 hod. Koncertu se zúčastnilo 257 posluchačů.

Hrad Kašperkám, Kašperky k hradu

23. června. Druhý hudební ročník akce, jež určena nejen, ale zejména pro místní občany z Kašperských Hor a okolí. Smyslem této kulturní akce je pozvat hlavně kašperskohorské obyvatele na hrad Kašperk, umožnit jim si tento hrad prohlédnout a dozvědět se, co je zde nového. Nádvoří hradu ožilo během nedělního odpoledne příjemnou hudbou k tanci a poslechu. Zajištěna byla kyvadlová autobusová doprava od

autobusové zastávky Kašperských Hor až k hradu. V hudebním programu vystoupili v úvodu domácí harmonikáři Kůrovci. Následoval Karel Gott Revival Morava. Společně s nimi přijel publiku na Kašperku zazpívat itál Davide Mattioli, jenž je už desítky let usazen v ČR. Ten dokázal přesvědčivě roztančit přítomné. Závěr hudebního programu obstarala lidová hudba z partnerského města Grafenau, Klarineten-Gruppe Grafenau, která je tvořena hlavně hudebníci hrajícími na klarinety. Program začal ve 13.00 hod., kyvadlová doprava vyvezla z města k hradu odhadem 80 -100 účastníků.

Koncert skupiny Tečka

28. prosince. Vánoční koncert skupiny Tečka ve vytápěném sále v podsklepení hradního purkrabství. V hudebním pásmu zazněly vánoční koledy a písně ze zpěvníku „V kraji popadalo listí“. Účinkovali: Lenka Němečková (zpěv), Hans Karlsen (klávesy) a Petr Adamovský (kytara). Celkem se zúčastnilo 34 posluchačů.

Přednášky

Historie vztahů češtiny a němčiny

16. srpna. Přednáška známého jazykovědce a popularizátora vědy, doc. Karla Olivy, se uskutečnila v podsklepení purkrabství, jež v horkých letních dnech oplývá

příjemně osvěžující teplotou. Přednáška podala stručný historický přehled vztahů mezi češtinou a němčinou od středověku do druhé poloviny 19. století, zdaleka však nebyla omezena na ryze jazykovědnou oblast, naopak se spíše zaměřila na téma sociálních a institucionálních vztahů mezi oběma jazyky, a tím i na vyvrácení některých zažitých a stále opakovaných mýtů.

Aktivity na nádvoří

Nádvoří Kašperku je volně přístupné, jen ve výjimečných případech je zpoplatněné po dobu nějaké konkrétní akce. Tehdy bývá na nádvoří vícero účinkujících a nepřetržitý program, kdy je vstup na nádvoří mírně zpoplatněn.

Lučičnice.cz, střelnice na nádvoří

Červenec-srpen. V roce 2024 pokračovala činnost oblíbené prázdninové střelnice na nádvoří. Střelnici na jižním středu nádvoří zajišťují lidé ze spolku Lucistnice.cz, kteří po celé letní prázdniny umožňují veřejnosti za poplatek vyzkoušet si střelbu na terč hned z několika typů luků, nebo kuší. Především mezi dětmi oblíbená aktivita se skvěle hodí do kulis gotického hradu.

Oživená nádvoří

Středověká gastronomie

1.- 2. května. Cyklus oživené historie letos naplno využil nově vzniklé přístřeší v horní části nádvoří, kam se uchýlili účinkující ze spolku Renegáti v dobových kostýmech. Ústředním tématem se stala středověká kuchyně. Příchozí mohli ochutnat autentické dobové recepty, jednoduché, syté a zároveň

chutné. Ať už nejrůznější placky nebo šišky, koláče, koblížky, kaše na sladko či slano, domácí sýry nebo kotlíková jídla (úspěch sklízel například kohout na víně a šalvěji nebo vepřové na kmíně a pepři). Podobné akce jsou důkazem, že historie se tak dá představovat více smysly a její inspirace je přenositelná i do současnosti. Vstup na nádvoří byl během akce dočasně zpoplatněn.

Oživená historie a řemeslo

8. - 9. května. Dějištěm celé akce se zde stane prostor pod nově vzniklým přístřeším, kde po dobu celého víkendu probíhaly ukázky řemesel a technik středověku, ať už to bylo zpracování vlny a šití gotických šatů, výroba dřevěných misek a předmětů denní potřeby z lipového dřeva. Přítomni byli i kovář a sedlář. Vstup na nádvoří byl během akce dočasně zpoplatněn.

Den dětí na hradě Kašperku

1. - 2. června. Se spolkem přátel historie a šermu Gabreta si v horní části nádvoří si veřejnost sama mohla vyzkoušet řadu historických aktivit, například rýžování zlata, střelbu z kuše nebo luku, ražbu mincí, výrobu pečetí, hod podkovou nebo psaní na středověkém skriptoriu.

1. června. Hradní strašidlo Šplhavec i náš průvodce Martin Karlík se stali hrdiny nové knihy „Vymetnout a hradní záhada“ od spisovatelky Vladimíry Staňkové. Na příchozí čekal v průběhu celé soboty čtenářský a herní koutek, úryvky z knížky a možnosti si zasoutěžit o podepsaný výtisk. Křest s autogramiádou byl zahájen ve 13.56 hod. Kmotrem knihy se stal příležitostný kašperský průvodce Martin Karlík.

Další aktivity

Naučná stezka z Kašperských Hor na hrad

Díky dotační podpoře Plzeňského kraje jsme na iniciovali výrobu a osazení šesti informačních panelů při modré turistické trase z Kašperských Hor přes Kavrlík na hrad Kašperk. Tematicky se tento malý projekt stal příspěvkem k tématu městských slavností, "Život a práce na staré Šumavě". O výrobu a instalaci pultových stojanů

z modřínu se postaraly Technické služby. Cestu k hradu lemují panely představující následující témata: Kašperské Hory za krále Jana Lucemburského, Kašperskohorské statky, Zlatá stezka, těžba zlata na Šumavě, Kašperskohorské lesy a hrad Kašperk ve 20. století.

Pronájmy, svatby

Svatební obřady

V roce 2024 se na hradě Kašperku konalo celkem 6 svatebních obřadů. Dvě v srpnu, tři v září a jedna v říjnu. Všechny obřady byly uzavřeny v expoziční místnosti purkrabství. Poplatek za obřad na hradě činí 4.000,00 Kč včetně DPH. V ceně je kromě pronájmu místa zahrnuta také lahev sektu na přípitek.

Ostatní pronájmy

Od jara 2020 je v podkroví purkrabství nadále umístěn radiolokátor společnosti Sherlog, jež se od roku 1992 specializuje na vyhledávání odcizených vozidel. Zařízení je z areálu hradu a jeho blízkého i vzdáleného okolí neviditelné. Pravidelný roční nájem činí 10.000,00 Kč.

Propagace a komunikace

Způsoby propagace hradu

Propagaci si hrad Kašperk zajišťoval v roce 2023 v co největší možné míře sám. Mezi stěžejní aktivity patří pravidelné rozesílání tiskových zpráv, výroba, tisk a výlep plakátů, pravidelná propagace na sociálních sítích (Facebook, Instagram), aktivní komunikace s redaktory médií. Ať už se jedná o regionální (Český rozhlas Plzeň, Klatovský deník), nebo celostátní sdělovací prostředky (Český rozhlas Radiožurnál, Česká televize, TV Seznam, CNN Prima News). Pravidelně je možné se dočíst o aktivitách na Kašperku ve vydáních Kašperskohorského zpravodaje. Hojně bylo využíváno ohlašovánípřipravovaných akcí na portálech Kudyznudy.cz (Czech Tourism) a Sirkus (Sušické kulturní centrum).

Šumavské trojhradí

Velhartice, Rabí a Kašperk je volné sdružení tří šumavských hradů, jež má od roku 2021 status zapsaného spolku a rozvíjí společnými silami aktivity ve všech památkách nad rámec jejich běžných aktivit pro veřejnost. Aktivity tří šumavských hradů i v roce 2024 finančně podpořil Plzeňský kraj. Dlouholetá spolupráce mezi regionálně sobě blízkými hrady Rabí, Velhartice a Kašperk se pro veřejnost projevuje například prostřednictvím pravidelných jarních a podzimních Dnů Šumavského trojhradí. Společná akce tří hradů se koná vždy v polovině června a závěrem září. Atraktivnost tkví ve vždy společném tématu, jež jednotlivé hrady pojmají originálně po svém. Společné aktivity míří do období méně vytížených návštěvních měsíců, mimo hlavní turistickou sezonu. Poměrně dost návštěvníků navštívuje během víkendu všechny tři hrady. Další aktivitou trojhradí v roce 2024 byla aktivní účast na veletrhu cestovního ruchu ITEP v září v Plzni, kde byly prezentovány všechny tři hrady a jejich aktivity. K vidění byly na místě poprvé i všechny funkční repliky středověkých strojů, a to ještě předtím, než se nastalo přesunuly na příslušné hrady.

Výlep plakátů

Tištěné plakáty mají v dnešní době stále své nezastupitelné místo, na Šumavě zejména na místech hojně turisticky navštěvovaných. Výlep plakátů zajišťoval

průběhu sezony kastelán. Upoutávky na hradní akce byly průběžně k vidění v Kašperských Horách, radešovském kempu, v Rejštejně, v Čeňkově pile, Srní u vlčího výběhu, v Rokytě, Antýglu, Modravě, Filipově Huti a na obou Kvildách. Příležitostně i kolem Zadova, Stach a Zdíkova. Hrad Kašperk má dlouhodobě vyhrazenou vývěsku u konzumu v Kašperských Horách. Za sklem se tam celoročně objevují plakáty a fotografie z dění na hradě. Plakáty se vyskytují nejen na vývěskách, ale i v hotelech, restauracích, pivovarech a dalších zařízeních, kde se ve velkém pohybují turisté.

Program „Objevuj památky“

Externí spolupráce při propagaci probíhá také v rámci projektu „Objevuj památky“, kam je město Kašperské Hory zapojeno od roku 2020. „Objevuj památky“ sdružuje nestátní otevřené památky, jedná se o mediální platformu Asociace nestátních otevřených památek. „Objevuj památky“ propaguje zapojené objekty prostřednictvím placené inzerce na zpravodajských webech, na vlastním webu Objevuj památky a na sociálních sítích.

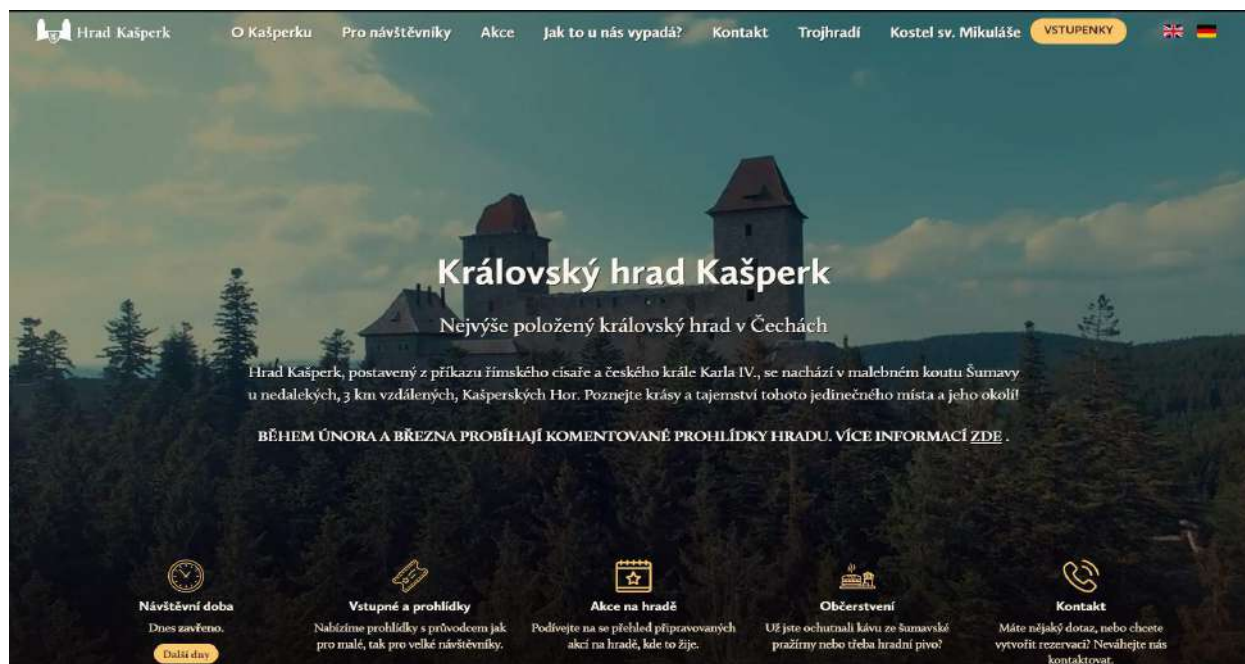
Spolupráce se společností MultiSport

V roce 2024 pokračovala spolupráce se společností Multisport. Návštěva vybraných nestátních památek se tak stala novým benefitem, mezi ostatními místy a provozů, které mohou využít desetitisíce držitelů této karty. Princip funguje tak, že na zaměstnanecké benefity přispívají zaměstnavatelé, držitelé karty mohou absolvovat zdarma některou z komentovaných prohlídek, a my zpětně společnosti Multisport fakturujeme uplatněné vstupy do hradu.

Společný leták hradu Kašperk a MĚKIS Kašperské Hory

V roce 2024 pokračovala vzájemná propagace města a hradu, například formou společného propagačního materiálu. Barevná skládačka na křídovém papíře byla nově oproti předchozím letům, díky podpoře Plzeňského kraje, opatřena anglickou a německou jazykovou mutací.

Webové stránky kasperk.cz

Správa a administrace webových stránek je plně záležitostí správy hradu. Provádí intenzivně vkládání informací o všech pořádaných událostech, aktualizuje ostatní informace pro turisty - otevírací dobu, vstupné, prohlídkové okruhy, apod. Hrad samostatně spravuje i webové rozhraní, kde jsou k zakoupení vstupenky na akce v předprodeji.

Návštěvnost webu za rok 2024

celková návštěvnost:	25 000 uživatelů
průměrná doba strávená na stránkách:	38 s.
nejvyšší návštěvnost za den:	29.03. – 380 uživatelů
země uživatelů:	ČR (22 000), Polsko (1 300), Německo (682)

Nejnávštěvovanější části webu www.kasperk.cz

Hlavní strana (28 000), akce (14 000), vstupné a prohlídky (12 000), návštěvní doba (7 000), pro návštěvníky (5 800), webkamera (4 500), o Kašperku (4 100)

Technické detaily o návštěvách webu

Nejčastější webové prohlížeče:

Apple Safari (11 042), Google Chrome (9 174), Firefox (1 432), Samsung Internet (766), Seznam (747).

Kategorie zařízení:

Mobilní telefon (19 026), stolní počítač (5 509), tablet (249).

Provoz a služby

Výsadou hradu Kašperk je skutečnost, že dlouhodobě provozuje vlastní občerstvení, tedy že možnost provozování těchto služeb není poskytnuta (formou pronájmu) jinému, externímu, dodavateli.

Provozovny

Všechny provozovny jsou umístěné v dolní části nádvoří. Sestávají z hlavní pokladny s doplňkovým prodejem suvenýrů, výdejního okénka občerstvení a samostatné provozovny grilu. Během letních prázdnin jsou turistické suvenýry prodávány zvlášť v samostatném stánku nad grilem. Tím se významně ulevuje hlavní pokladně, která se tak může zabývat výhradně prodejem vstupenek.

Rozpis směn a úkolů

Rozpisy služeb pro stálé i sezonní zaměstnance součinně sestavují vedoucí provozu s hlavní průvodkyní. V případě večerních akcí se osvědčil směnný provoz. První směna slouží od ranních příprav k otevření do zavírací doby (v létě 18.00 hod.),

druhá směna zajišťuje podle předchozích instrukcí večerní provoz. Cílem je rovnoměrné rozložení pracovních kapacit v rámci letního turnusu a možností osobního volna při snaze o zajištění plynulého provozu, v němž jsou pracovníci odpočatí.

Pracovní doba

V hlavní sezoně začíná ranní příprava půl hodiny před otevřením hradu. Veškeré úklidy (provozovny, nádvoří, vnitřní prostory jádra hradu, atd.) zajišťují stálí zaměstnanci společně s PD. Nadále platí pravidlo volných pondělků, jenž velmi usnadnilo čerpání volna PD v hlavní sezoně. Volné dny jsou také důležité pro provádění údržby.

Zřizovací listina hradu Kašperk

Zastupitelstvo města schválilo s platností od 13. září 2019 novou zřizovací listinu organizační složky města Hrad Kašperk, jež upravuje hlavní účel a předmět činnosti, pravomoci a vymezení činnosti vedoucího organizační složky, zásady hospodaření s majetkem svěřeným do správy, hospodaření a rozpočet organizační složky a statut zaměstnanců vůči zřizovateli.

Provozní software

Od 30. září 2019 je v provozu pokladní systém Harsys 6 od společnosti ABX, páteřní software hradního provozu pro evidenci skladových zásob, nákupu zboží a jeho následný prodej. Softwarové rozšíření pokladního systému na verzi Premium umožňuje v prodejním okénku občerstvení distribuci výdejních bonů ve formě lístků s pořadovým číslem objednávky. Díky této inovaci není obsluha grilu více zatížena manipulací s hotovostí, což má i své nesporné hygienické přínosy. Prodej všeho sortimentu občerstvení včetně grilu je tak uskutečňován z jednoho střediska (vedlejší pokladna č. 2). Prakticky prodej probíhá tak, že si zákazník může ve výdejním okénku objednat současně jak jídlo, tak pití.

Prodejní statistiky suvenýrů za rok 2024

(počty prodaných kusů)

Turistická vizitka	7988
Pohled obyčejný	2709

Magnetka od Rilicha	2211
Magnetka Motejl	2121
Turistická známka	1498
Magnetka od Albrechta	1331
Pohled od Albrechta	1044
Pamětní mince	1040
Pastelka	793
Pohled dlouhý	642

Přehled nejprodávanějších produktů v hradním občerstvení:

(počty prodaných kusů/jednotek)

Tyčka Rendl	10 514
Párek v rohlíku	8750
Šumavěnka v lahvi	7498
Král Šumavy 11°	5951
Šumavěnka sudová	4158
Hranolky	3727
Birell Pomelo/Grep	3702
Grilovaná klobása	3574
Lungo	3352
Šplhavec 10°	3228

V přehledu není zahrnutý zálohovaný plastový kelímek s logem hradu (50,00 Kč), jehož bylo společně s nápojem prodáno 21 975 kusů. Celkem 18 097 jich zákazníci vrátili, takže 3875 si zakoupili jako suvenýr.

Kooperace s městským úřadem

Spolupráce a vzájemná interakce v období návštěvního provozu je založena především na pravidelnosti. Každé úterý jsou finančnímu odboru MěÚ Kašperské Hory odevzdávány údaje o nákupech, prodeji a veškeré hotovostní doklady, jež jsou zapisovány účtárnou do pokladní knihy. V případě jakýchkoliv disproporcí je tak možné reagovat okamžitě. Každý měsíc probíhá kontrola zůstatku hotovosti. Po celý rok 2024 byl vždy zůstatek řádně kryt hotovostí.

Pravidelně nejpozději ke každému 5. dni v měsíci jsou mzdové účtárně předány podklady pro výpočet mezd za aktuální měsíc. Jsou zpracovány ve formě pracovního výkazu zvlášť pro stálé zaměstnance a zvlášť pro sezonní zaměstnance. Dále je přiložen přehled odpracovaných hodin v měsíci pro sezonní zaměstnance. Dle potřeby jsou doloženy další podklady pro výpočet mzdy – dovolenky, formuláře OČR, neschopenky, u studentů potvrzení o studiu a další. Aktuální pracovní smlouvy (dohody o provedení práce, příp. dohody o pracovní činnosti) jsou na účtárnu odevzdány okamžitě po podpisu obou stran. Veškeré dokumenty, například faktury nebo smlouvy, jsou uloženy současně jak na hradě, tak i na městském úřadě.

Spolupráce s městskými organizacemi

Jako účelná a smysluplná se jeví spolupráce s dalšími místními a městskými organizacemi, přičemž možnosti jejich infrastruktury přinášejí hradu řadu pozitiv. Níže je uveden stručný výčet příkladů konkrétní spolupráce.

Městské kulturní a informační středisko Kašperské Hory (MĚKIS) Vzájemná součinnost na poli cestovního ruchu. Společná distribuce propagačních materiálů a propagace obecně, propojování dramaturgie, navádění návštěvníků z města na hrad, a naopak, společná reprezentace například na veletrzích cestovního ruchu.

EVK Kašperské Hory, s.r.o. - servis ČOV před hradem a celkový servis vodoinstalace ;

Kašperskohorské městské lesy s.r.o. - poskytnutí materiálu k pořezu, dodej palivového dříví, porážení stromů v bezprostřední blízkosti hradu, pohotové zpřístupňování příjezdových cest po větrných kalamitách;

Technické služby Města Kašperské Hory, s.r.o. – pravidelná údržba přístupové cesty od parkoviště k hradu (v zimních měsících především posyp a prohrnování cesty), správa a objednávání revizí (např. kotlů, komínů, hromosvodů, hasicích přístrojů elektroinstalace, atd.).

Dodavatelé, zboží

Při výběru dodavatelů zboží je dlouhodobě přihlíženo k jejich místnímu původu. Sami návštěvníci regionální produkty vyhledávají, lokálnost surovin je trendem. Úhrady za veškeré zboží probíhají prostřednictvím faktur, hotovostní platby jsou zcela minimalizovány. Faktury jsou transparentní, schválit je musí nejen vedoucí organizační složky, ale i starosta města. Platbu provede a potvrdí městská účtárna.

Zjednodušená je tím práce pokladny: nemusí v provozní kase vést zvláštní evidenci hotovostních plateb za zboží. Je tím minimalizován pohyb peněz v hotovosti.

Památková obnova a stavební práce

Zastřešení cihelné helmice

V roce 2024 se konečně podařilo po dlouhých přípravách postavit novou střechu nad stávajícím torzem cihelné helmice západní věže. Vzácná původní konstrukce sice přečkala přes 660 šumavských zim a dochovala se z 3/5 své původní výšky, ovšem další působení vnějších povětrnostních vlivů by ji mohlo dokonce zničit.

Nová střecha ji překryla, aby působení vnějších vlivů zmírnila, a tím zpomalila její přirozenou degradaci. Stavební akce se stala velkou a sledovanou událostí, jež přilákala značný zájem veřejnosti. Na jaře byla mezi čtyřmi doručenými cenovými nabídkami vybrána společnost Rynostav ze Sušice. Staveniště bylo předáno v červnu, v průběhu letních měsíců probíhala stavba lešení a od září byla zahájena samotná stavba krovu.

Financování stavby

Ačkoliv bylo doposud vzhledem k nedostatku finančních prostředků uvažováno o etapizaci stavby, mimořádná dotace od Plzeňského kraje ve výši 2 000 000 výrazně napomohla

Zachraňme letos společně původní cihelnou střechu!

Západní věž hradu Káperk kryje až od éry zakladatele Karla IV. ve 14. století **původní středověká střecha** (tzv. cihelná helmice). Dochovalo se nám zde vzácně její torzo (rými z 3/5 původní výšky), jež vydrželo stovky šumavských zim, požáry i orkány. Víte proč byla střecha postavena z pálených cihel? **Cihlová střecha vynikala odolností proti ohni.** Hrady se totiž během středověkých obléhání útočníci pokoušeli zapalovat. Neobvyklá krytina byla i prostředkem reprezentace panovníka, jeho moci a majestátu.

Na východní věži rovněž existovala, jen se zhroutila neznámo kdy. **Hrad Káperk byl několik století opuštěn a stranou zájmu.**

Stavitele tohoto hradu by asi nespadlo, že se podstatná část jejich střechy se dochovala až do roku 2024. I tak je po více než 600 letech, kdy z výšky sfilovali šumavští materiáři za hranicemi své životnosti. Zvětrání cihly se drobí, opadávají v celých kusech, vzácné střechy hrozí zánik. **Úkolem současnosti je ji zachránit a uchovat dalším generacím!**

Jak střechu zachránit? Odborníci v památkové péči konstatovali, že jediným šetrným způsobem jak zpomalit její přirozený rozpad, je jí přikrýt novým krovem. **Střecha je tak uchráněna před extrémními vlivy počasí, jež na Káperku panují.** Zblízka ji nadále budou moci návštěvníci obdivovat, a to tak, že k ní zemřít vystoupají západní věži. **Výrazně se také změnil silueta hradu, obě hradní věže budou mít shodně dřevěné šindelové střechy.**

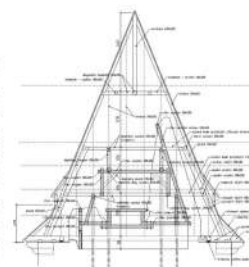
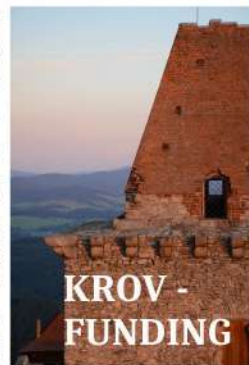
Akci připravujeme řadu let, hrad na ni šel z vlastních získků. Nově nás podpořil Plzeňský kraj, máme řádně vybranou stavební firmu, stavební povolení, nic nebrání zahájení prací. Chybí nám ale ještě část peněz, abychom do konce roku mohli helmici schovat pod střechu. **Montáž krovu by měla proběhnout v září a říjnu. Pomůžete nám zachránit české kulturní dědictví?**

Za jakoukoliv finanční podporu Vám předem děkujeme!

QR kód s přímým odkazem na veřejnou sbírku:

Záchranu střechy a stavbu nového krovu podpořil Plzeňský kraj částkou 2 000 000 Kč. Děkujeme! PLZEŇSKÝ KRAJ

Ukázka výkresu z projektové dokumentace. Autorem a projektantem je Martin Volejník.

záměru vystavět celou střechu v jednom roce. Rovněž jsme získali dotaci od Nadace ČEZ ve výši 400 tis.

Veřejná sbírka - „Krov-funding“

Protože na celou stavbu nebyl dostatek finančních prostředků, přistoupili jsme k uspořádání veřejné sbírky na portálu Donio.cz, v níž bylo od června do poloviny listopadu vybráno 537 000,- Veřejnou sbírku vypsal vlastník Město Kašperské Hory vůbec poprvé. Zbývající prostředky byly uhrazeny z rozpočtu hradu.

Subdodavatelé

Vedle hlavního zhotovitele Rynostavu se na stavbě podíleli se další subdodavatelé. Například tesařská firma Tesario vyhotovila do nařezaných trámů klasické tesařské spoje na CNC obráběcích strojích, takže vázaný krov do sebe zapadl jako stavebnice. Když k tomu připočteme jejich 3D modelování stávajícího stavu (jakožto korekci projektové dokumentace), tak jsme se stali svědky mimořádného propojení nejmodernějších technologií a gotického hradu. O nesnadnou výstavbu vysokého lešení se postarala firma Chládek FCH, kteří postavili jak přes 27 metrů vysoké lešení na jižní straně, tak i závěsné (konzolové) lešení umístěné na ostatních stranách věže. O transport veškerého materiálu se postaral najatý autojeřáb od společnosti Hanyš, jenž dokázal svým 66 metrů vysokým ramenem dostat 45 kubíků trámů i šindel do impozantní výšky s nebývalou přesností.

Dokončení a zpřístupnění západní věže

Nová střecha byla dokončena a předána začátkem listopadu. Koncem prosince se do ní mohli vydat první návštěvníci v rámci speciálních komentovaných prohlídek. Běžně přístupná bude celá věž včetně podkroví od května 2025 v rámci komentovaných prohlídek.

Přístřeší v horní části nádvoří

V dubnu bylo vybudováno nový víceúčelový přístřešek s pultovou střechou v horní části nádvoří. Své první využití našel hned začátkem května, kdy hostil cyklus oživené historie. Osvědčil se také během letních prázdnin: v dešti skýtal návštěvníkům úkryt před začátky prohlídek

prohlídkami, v parnu vrhal příjemný stín. Celkově rozšířil kapacity k sezení na nádvoří o tři stoly s lavicemi. Plocha střechy je 24 m². Stavbu zrealizovala na základě našeho projektu a vyjádření památkové péče sušická společnost MillWood.

Údržba, památková obnova

Vedle průběžné údržby hradního areálu a přilehlého okolí byly finanční prostředky investovány do zachování památkové hodnoty hradu, do zpomalení a zamezení jeho přirozené degradace. Pokud to jen šlo, snažili jsme se práce provádět svépomocí v rámci kapacit zaměstnaneckých úvazků. Odborně prováděné práce přenecháváme najatým externistům, specialistům ve svých oborech.

Opravy hradebních zdí

Na přelomu srpna a září probíhaly opravy zdí, pokračovalo se dále při severní vnější patě bývalého paláce, kde probíhaly opravy v předchozím roce 2023. Vypadané kameny byly postupně doplněny a zdivo bylo řádně navázáno na skálu. Práce prováděl kameník Tomáš Bureš ze Sušice.

Výškové práce

V září jako každoročně probíhaly výškové horolezecké práce, během nichž tentokrát došlo ke kompletnímu odstranění náletových dřevin z korun hradeb zříceniny bývalého paláce, kterých se ujal Ludvík Klinke se svým týmem. Mezi výškové práce lze zahrnout i nátěr střechy WC pro veřejnost, jehož se ujali hradní zaměstnanci.

Údržba a zvelebení interiérů purkrabství

V březnu bylo vymalováno purkrabství včetně expozice a dílny. Natřeny byly schody v purkrabství a prostor expozice byl připraven k aktualizaci pro nové komentované prohlídky.

Přívod vody na proplach výčepu

Stavební zásah uvnitř provozovny občerstvení vyžadovala inovace v podobě připojení vody na přímý proplach výčepu a trubek. Vodní přívod byl tažen podlahou z již existující jiné přípojky.

Výstavba plotu kolem celé jižní části hradu

Turisté se zejména často pokoušejí dostat k těsné blízkosti hradu z jižní a západní strany, kde v členitém terénu hledají netradiční pohledy na památku, protože dosavadní úseky plotu byly poškozené nebo chybějící. V dubnu byly vyspraveny poškozené úseky a v chybějících úsecích postaven plot v rozsahu 120 metrů.

Východní věž kompletně osvětlená

V dubnu jsme nechali osvětlit všechna poschodí východní věže, čímž se vylepšil návštěvní komfort a zvýšil potenciál využití této věže i za snížených světelných podmínek. O rozvod elektroinstalace a montáž světel se postaral elektrikář Pavel Prunner ze Sušice. Při příležitosti jeho působení na hradě byla vyměněna a osazena zcela nová světla rovněž pod střechou při občerstvení.

Obnova hlavní brány

V dubnu byla kompletně zbroušena, natřena a v nezbytných detailech opravena hlavní brána.

Nakládání s odpady

Veškerý odpad, který vyprodukuje hrad v průběhu roku, zaměstnanci sami vyvážejí do sběrného dvora v Kašperských Horách. V průběhu roku jsme používali služební vozidlo Mitsubishi L200, k němuž jsme již dříve pořídili také přívěsný vozík. Odpady jsou i díky odpadkovým košům vyváženy už rovnou tříděné.

Co je potřeba v budoucnu opravit, zajistit

Každodenním pozorováním hradu je sledována přirozená degradace a zaznamenávají rizikové úseky, jež bude třeba v budoucnu řešit. Zde je jejich výčet:

Vstupní díl do východní věže. Konstrukce a zejména trámy při zemi trpí dlouhodobě vlhkostí a přívaly vody z jižního okna, jež by bylo praktické nějak vhodně zakrýt. Jako nezbytná se jeví i výměna střešní krytiny, která byla alespoň ošetřena nátěrem.

Dřevěný most do purkrabství. V blízké budoucnosti je třeba celý most vyměnit. Dřevo je vyžilé a v místech intenzivního styku s vodou vykazuje známky hniloby, jež jde do hloubky.

Omítky v jihozápadním nároží zřícenině paláce. Gotické omítky jsou vystavené extrémním povětrnostním vlivům a opadávají. Je žádoucí odborný restaurátorský zásah.

Nátěr střechy východní věže – šindely na jižní a západní straně jsou vybledlé od slunce, na severní straně je zelená řasa, jež nepřispívá jejich životnosti. Je třeba v blízké budoucnosti provést očištění a nátěr celé střešní krytiny.

Okna purkrabství – materiál oken z 80. let je vyžilý, okny profukuje a jejich izolační vlastnosti jsou nedostatečné. Do budoucna by se mělo uvažovat o jejich kompletní výměně v celém objektu purkrabství.

Rekonstrukce sociálního zázemí v purkrabství. Toalety z konce 80. let, jež byly původně určeny pro veřejnost, jsou dnes již v nevyhovujícím stavu. Jednak používají jen sporadicky, ale zejména je třeba investovat do jejich rekonstrukce.

Hospodářské výsledky

Běžné výdaje za rok 2024 (bez výdajů na stavbu střechy)

9 679 524 Kč

Nedaňové příjmy za rok 2024 (bez dotací na střechu)

12 127 904 Kč

Výsledek hospodářské činnosti za rok 2024

+ 2 448 380 Kč

Náklady na stavbu střechy nad západní věží

Celkové výdaje: 5 930 516 Kč

Dotace Plzeňského kraje: 1 950 000 Kč

Dotace Nadace ČEZ: **400 000 Kč**
Výtěžek veřejné sbírky: **537 652 Kč**
Vlastní podíl: **3 042 864 Kč**

Zhodnocení hospodaření v roce 2024

Celkový výsledek hospodaření byl ovlivěn zejména v tomto roce mimořádnými náklady na stavbu střechy na západní věži, na níž padly veškeré dostupné prostředky hradního rozpočtu. Tržby ze vstupného byly oproti plánovanému předpokladu vyšší o 850 000 Kč. Oproti tomu tržby z prodeje zboží a občerstvení byly oproti rozpočtovanému plánu nižší o 450 000 (meziročně nižší o 524 tis.). Dle tohoto vzorce je patrné, že návštěvník spíše v roce 2024 vyrazil na některou z prohlídek hradu nebo akci, a přitom více šetřil při nákupu suvenýrů nebo občerstvení. Oproti minulým rokům se podařilo získat více dotačních prostředků, což bylo spjato zejména se stavbu střechy na západní věži. Ve srovnání s předchozími roky jsme měli nižší výdaje v běžných provozních výdajích (- 1 163 539 Kč). I když návštěvnost v dlouhodobém srovnání byla lehce nadprůměrná, výsledek běžné hospodářské činnosti byl pak shodný s nadprůměrným rokem 2023. V dlouhodobém měřítku dokáže organizační složka hospodařit samostatně, výdaje jsou kryty jejími příjmy. Všechn zisk je nadále smysluplně využíván na památkovou obnovu, investice v návštěvnickém provozu, v zázemí pro pracovníky a k pořádání kvalitního programu pro veřejnost.

